

ΕΣΠΑ 2007 – 2013
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
Ηλεκτρονική Υποβολή Αιτήσεων:
από 20/12/2010 έως 31/03/2011

Το Πρόγραμμα «ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ» αποσκοπεί:

- Στην ανάπτυξη της περιβαλλοντικής συνείδησης των εμπλεκόμενων στην τουριστική διαδικασία και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης των τουριστικών επιχειρήσεων.
- Στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών των τουριστικών μονάδων, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων.
- Στην δημιουργία υποδομών και σχεδίων δράσεων που πληρούν τα κριτήρια οικολογικής πιστοποίησης.

Στην κατεύθυνση αυτή, οι τουριστικές μονάδες που θα ενισχυθούν μέσω της Πράξης «Πράσινος Τουρισμός» καλούνται να βελτιώσουν τις λειτουργικές τους υποδομές και τις επιχειρησιακές τους διαδικασίες με οικολογικό προσανατολισμό αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα τοπικά, γεωγραφικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά τους.

Ειδικότερα, οι στόχοι αυτών των ενεργειών είναι η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων των επιλέξιμων επιχειρήσεων, η εξοικονόμηση ενέργειας, η σωστή και υπεύθυνη διαχείριση του ύδατος και των απορριμμάτων καθώς και η υλοποίηση διαδικασιών που δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον ενώ παράλληλα προωθούν την ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων σε περιβαλλοντικά θέματα.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ - ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ

Το συνολικό ποσό της Δημόσιας Δαπάνης του προγράμματος προβλέπεται να ανέλθει σε **30 εκ. ευρώ**.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα όρια του προϋπολογισμού των προτάσεων σε ΕΥΡΩ (μη περιλαμβανομένου του Φ.Π.Α.).

Σημειώνεται ότι το ύψος του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τον κύκλο εργασιών / ακαθάριστων εσόδων κατά το οικονομικό έτος 2009 της αιτούσας επιχείρησης.

ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΓΕΝΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ μικρά νησιά κάτω των 3.100 κατοίκων
€15.000,00	€400.000,00	40%	45%

Χρηματοδοτικό Σχήμα & Ιδιωτική Συμμετοχή

Η ίδια συμμετοχή δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 25% του συνολικού προϋπολογισμού.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΕΡΓΟΥ	
Ιδία Συμμετοχή (τουλάχιστον)	25%
Δημόσια Χρηματοδότηση (αναλόγως την περίπτωση)	40% έως 45%
Εν δυνάμει Τραπεζική Συμμετοχή	Το υπολειπόμενο ποσοστό

ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στο πρόγραμμα μπορούν να υποβάλλουν από μία (1) πρόταση **υφιστάμενες επιχειρήσεις / τουριστικές μονάδες** για τις οποίες συντρέχουν **σωρευτικά** οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Κοινωνία Αστικού Δικαίου καθώς και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) που εκμεταλλεύονται τουριστικά καταλύματα που λειτουργούν νόμιμα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- Εξαιρούνται και δεν έχουν δικαίωμα υποβολής επενδυτικής πρότασης οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους.

Επιπρόσθετα:

1) Η επιχείρηση δραστηριοποιείται ως τουριστικό κατάλυμα.

Ειδικότερα, δικαίωμα συμμετοχής στην Πράξη έχουν μόνο τα παρακάτω κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα που λειτουργούν νόμιμα (με Ειδικό Σήμα Λειτουργίας) στην ελληνική επικράτεια ανεξαρτήτως κατηγορίας:

- ❖ Ξενοδοχεία κλασικού τύπου.
- ❖ Ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων.
- ❖ Ξενοδοχεία μικτού τύπου (κλασικού τύπου και επιπλωμένων διαμερισμάτων).
- ❖ Ξενοδοχειακές μονάδες & λοιπές τουριστικές μονάδες που λειτουργούν σε παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια.
- ❖ Επιχειρήσεις ενοικιαζόμενων δωματίων, ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων και μικτής μορφής ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων.
- ❖ Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες
- ❖ Τουριστικές επαύλεις.
- ❖ Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (κάμπινγκ).

και υπάγονται στους παρακάτω Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ 2008):

Κ.Α.Δ. 2008 Επιλέξιμες Δραστηριότητες

ΚΑΔ: 55.1 (όλες οι υποκατηγορίες) - Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα.

ΚΑΔ: 55.2 (όλες οι υποκατηγορίες εξαιρουμένης της 55.20.19) - Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής.

ΚΑΔ: 55.30.11 - Υπηρεσίες κατασκήνωσης (κάμπινγκ).

2) Η επιχείρηση λειτουργεί νόμιμα, διατηρώντας σε ισχύ όλες τις προβλεπόμενες από το νόμο άδειες λειτουργίας.

3) Η επιχείρηση είναι υφιστάμενη με ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας πριν την **01.01.2009**.

Η περίπτωση αυτή δεν αποκλείει εκείνες τις επιχειρήσεις που δημιουργήθηκαν από μεταβίβαση, απορρόφηση, συγχώνευση ή τυχόν μετατροπές τους, ακόμα και στην περίπτωση που οι ενέργειες αυτές έλαβαν χώρα μετά την 01.01.2009 (αρκεί η επιλέξιμη δραστηριότητα να καταγράφεται ήδη πριν από την 01.01.2009). Για τον έλεγχο των παραπάνω ενεργειών είναι απαραίτητη η προσκόμιση στοιχείων και δικαιολογητικών που αποδεικνύουν, κατά περίπτωση, τη συνέχιση της λειτουργίας της επιχείρησης. Ενδεικτικά αναφέρονται, ιδιωτικά έγγραφα, τροποποιήσεις καταστατικών, αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων, συμβολαιογραφικές πράξεις, εγγραφές στο βιβλίο μετόχων, αποδεικτικά καταβολής φόρου κ.λπ.

4) Η Επιχείρηση δεν έχει λάβει επιχορηγήσεις από προγράμματα και δράσεις κρατικών ενισχύσεων που εμπίπτουν στον κανόνα De Minimis, τα οποία αθροιστικά μαζί με την αιτούσα επιχορήγηση υπερβαίνουν τα €200.000.

5) Το ύψος του προϋπολογισμού του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου δεν πρέπει να υπερβαίνει τον κύκλο εργασιών / ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης κατά το οικονομικό έτος 2009. Τα ανωτέρω προκύπτουν από νόμιμα αποδεικτικά του έτους 2009. Για τις επιχειρήσεις που κατά την περίοδο αυτή δεν υποχρεούνταν στην τήρηση λογιστικών βιβλίων, τα ακαθάριστα έσοδα προκύπτουν από την αναγωγή του δηλωθέντος εισοδήματος που αντιστοιχεί στα τεκμαρτά

εισοδήματα χωρίς παιδιά, όπως προκύπτει από την απόφαση ΠΟΛ. 1146/30.11.09 που αφορούν στη χρήση του 2009. Η αναγωγή γίνεται με τη διαίρεση των δηλωθέντων εισοδημάτων για το έτος 2009 με το συντελεστή 0,32.

Σε περίπτωση που κάτω από τον ίδιο Αριθμό Φορολογικού Μητρώου αντιστοιχούν περισσότερα του ενός καταλύματα με τα ανάλογα Ειδικά Σήματα Λειτουργίας, τότε ο ενδιαφερόμενος επενδυτής δύναται να υποβάλλει περισσότερα του ενός (1) επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο του Προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι κάθε επενδυτικό σχέδιο αντιστοιχεί σε ένα Ειδικό Σήμα Λειτουργίας, καθώς και ότι το ύψος των προϋπολογισμών των προτεινόμενων επενδυτικών σχεδίων δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον ετήσιο κύκλο εργασιών / ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης κατά το έτος 2009.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων ορίζεται σε 18 μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης της επιχείρησης, με δυνατότητα 3-μηνιαίας παράτασης, εφόσον το αίτημα υποβληθεί πριν την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου και να έχει καταβληθεί (εξοφλημένες δαπάνες) το 50% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Κάθε επιχείρηση που θα συμμετάσχει στο Πρόγραμμα «Πράσινος Τουρισμός 2010» μπορεί να υποβάλει μία επενδυτική πρόταση σύμφωνα με το κάτωθι πλαίσιο επιλέξιμων ενεργειών. Οι επιλέξιμες ενέργειες που περιλαμβάνονται σε κάθε κατηγορία είναι **ενδεικτικές**.

Κατηγορία 1: Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας.

- 1.1. Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού κελύφους, με ενδεικτικές ενέργειες:
 - ❖ Προσθήκη θερμομόνωσης.
 - ❖ Τοποθέτηση νέων κουφωμάτων & υαλοστασίων (υαλοπινάκων και πλαισίων) με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση.
 - ❖ Φύτευση στεγών.
 - ❖ Εγκατάσταση εξωτερικών σκιάστρων.
 - ❖ Φυσικός / νυχτερινός αερισμός.
 - ❖ Εγκατάσταση / ενσωμάτωση παθητικών ηλιακών συστημάτων.
- 1.2. Επεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στις Η/Μ εγκαταστάσεις του κτηρίου, με ενδεικτικές ενέργειες:
 - ❖ Αντικατάσταση παλαιών καυστήρων και λεβήτων με νέους υψηλής απόδοσης.
 - ❖ Υποκατάσταση πετρελαίου με φυσικό αέριο ή LPG.
 - ❖ Ανάκτηση θερμότητας (από καυσαέρια λεβήτων, απορριπτόμενο αέρα μονάδων διαχείρισης αέρα, συμπυκνωτή του ψύκτη κ.λπ.)
 - ❖ Εγκατάσταση θερμοστατικών βαλβίδων στα θερμομαντικά σώματα
 - ❖ Μόνωση κεντρικής στήλης θέρμανσης καθώς και σωληνώσεων και δεξαμενών
 - ❖ Εγκατάσταση θερμοστατών στα δωμάτια
 - ❖ Αντικατάσταση αυτόνομων συστημάτων κλιματισμού με κεντρικό σύστημα
 - ❖ Αντικατάσταση αερόψυκτων ψυκτών με υδρόψυκτους
 - ❖ Τεχνολογίες μεταβλητών στροφών (inverters) για αντλίες και ανεμιστήρες
 - ❖ Μηχανικός αερισμός (free cooling).
 - ❖ Υβριδικός αερισμός με ανεμιστήρες οροφής.
 - ❖ Αντικατάσταση ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών με συσκευές ενεργειακής κλάσης Α.
 - ❖ Εγκατάσταση ανεμιστήρων οροφής
 - ❖ Αυτόματο σύστημα διακοπής ηλεκτρισμού μέσω κάρτας πρόσβασης για κάθε δωμάτιο (key card για έλεγχο φωτισμού και κλιματισμού/θέρμανσης).
 - ❖ Εγκατάσταση, για ίδια χρήση, ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων μέσω εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών και των νερών που δεν χαρακτηρίζονται γεωθερμικό δυναμικό (αβαθής γεωθερμία) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207/Α/29.08.2003). Ο εποχιακός βαθμός απόδοσης (SPF) των

αντλιών θερμότητας πρέπει να είναι μεγαλύτερος από 3,3. Η κάλυψη της απαίτησης αυτής πρέπει να τεκμηριώνεται σαφώς στο έντυπο υποβολής.

- 1.3. Αναβάθμιση του συστήματος φυσικού/τεχνητού φωτισμού με ενδεικτικές ενέργειες:
 - ❖ Αναβάθμιση συστημάτων τεχνητού φωτισμού.
 - Εγκατάσταση λαμπτήρων χαμηλής κατανάλωσης.
 - Χρήση ροοστατών στα φωτιστικά.
 - Συστήματα ελέγχου φωτισμού (π.χ. αισθητήρες κίνησης και φωτεινότητας)
 - ❖ Εγκατάσταση συστημάτων σύζευξης φυσικού-τεχνητού φωτισμού.
- 1.4. Υποκατάσταση ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλων συμβατικών καυσίμων με φυσικό αέριο ή υγραέριο.
- 1.5. Εγκατάσταση συστήματος συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού, (εγκατεστημένης ηλεκτρικής ισχύος μέχρι 50kWe), για κάλυψη ιδίων αναγκών της μονάδας.
- 1.6. Αξιοποίηση ΑΠΕ για κάλυψη ιδίων αναγκών θερμότητας/ψύξης ή ηλεκτρισμού.
 - ❖ Εγκατάσταση κεντρικού ηλιακού συστήματος ή ηλιακού θερμοσίφωνα για κάλυψη ιδίων αναγκών. Οι ηλιακοί συλλέκτες των κεντρικών συστημάτων πρέπει να διαθέτουν πιστοποιητικό, από διαπιστευμένο εργαστήριο, για το στιγμιαίο βαθμό απόδοσής τους.
 - ❖ Εγκατάσταση συστημάτων ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό την κάλυψη ιδίων αναγκών - καθεστώς αυτοπαραγωγού ή αυτόνομου παραγωγού- σύμφωνα με το Ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129/Α/27.06.2006) και το Ν. 3851/2010 (ΦΕΚ 85/Α/04.06.2010), όπως ισχύουν. Προϋπόθεση και όρος για την ένταξη φωτοβολταϊκού συστήματος στην παρούσα Πράξη, είναι η μη ένταξη των υποψηφίων στο «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (ΦΕΚ Β' 1079/4.06.2009). Ειδικότερα για τις νησιωτικές περιοχές της χώρας η μέγιστη επιτρεπόμενη αιτούμενη ισχύς δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 150 kW.
 - ❖ Εγκατάσταση συνδυασμένων συστημάτων θέρμανσης ή/και ψύξης με αξιοποίηση ηλιακών συστημάτων και βιομάζας για κάλυψη ιδίων αναγκών.
 - ❖ Εγκατάσταση συστήματος καύσης βιομάζας για κάλυψη των θερμικών αναγκών.Στις επιλέξιμες ενέργειες της κατηγορίας αυτής συμπεριλαμβάνεται και η επέκταση (όχι αντικατάσταση) υφιστάμενων συστημάτων ΑΠΕ με σκοπό την περαιτέρω κάλυψη ιδίων αναγκών της επιχείρησης
- 1.7 Εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης (BEMS).

Κατηγορία 2: Ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων εξοικονόμησης ύδατος.

Οι ενέργειες που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία είναι ενδεικτικά οι εξής:

- ❖ Εγκατάσταση μηχανισμών εξοικονόμησης νερού σε λουτρά και αποχωρητήρια (καζανάκια διπλής ροής νερού ή συσκευές μετατοπίσεως νερού).
- ❖ Εγκατάσταση ντους χαμηλής ροής και βρυσών περιορισμένης ροής με ή χωρίς αισθητήρες.
- ❖ Σύστημα ανίχνευσης κι ελέγχου διαρροών νερού.
- ❖ «Εξυπνο σύστημα» ποτίσματος.
- ❖ Αφαλάτωση θαλασσινού / υφάλμυρου νερού.
- ❖ Φύτευση περιβάλλοντος χώρου ή / και στεγών με είδη προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες.
- ❖ Συγκέντρωση ομβρίων υδάτων για συγκεκριμένες χρήσεις (πχ. πότισμα).
- ❖ Ανακυκλοφορία, καθαρισμός νερού πισίνας με την εφαρμογή τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον που θα είναι σύμφωνες με την ισχύουσα νομοθεσία για τις δημόσιες πισίνες. (π.χ., μέθοδος καθαρισμού με ιόντα χαλκού αντί χλωρίου).
- ❖ Επισημαίνεται ότι η αφαλάτωση νερού θα πρέπει να γίνεται με τη χρήση μονάδων αξιοποίησης Α.Π.Ε. για την παραγωγή θερμότητας ή ηλεκτρικής ενέργειας. Στην περίπτωση χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., είναι επιλέξιμη ενέργεια, είτε η εγκατάσταση και λειτουργία αυτόνομου συστήματος Α.Π.Ε., είτε η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ για κάλυψη, τουλάχιστον, των ιδίων αναγκών της μονάδας αφαλάτωσης (καθεστώς αυτοπαραγωγού)»

Κατηγορία 3: Διαχείριση απορριμμάτων (ρύπανση, στερεά και υγρά απόβλητα).

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- ❖ Υιοθέτηση πολιτικής διαχείρισης & προμηθειών.

- ❖ Ανακύκλωση ή ανάκτηση οργανικών ουσιών.
- ❖ Ενσωμάτωση περιβαλλοντικά / ενεργειακά φιλικών τεχνολογιών & μηχανολογικού εξοπλισμού.

Οι ενέργειες αυτές είναι ενδεικτικά οι εξής:

- ❖ Διαχωρισμός απορριμμάτων ανά κατηγορία.
- ❖ Εξασφάλιση δυνατότητας διαχωρισμού απορριμμάτων από τους επισκέπτες.
- ❖ Τοπικός βιολογικός καθαρισμός.
- ❖ Κομποστοποίηση σε αποφάγια & απορρίμματα κήπου και χρήση τους.
- ❖ Ανακύκλωση μαγειρικού λαδιού.
- ❖ Ανακύκλωση χαρτιού / γυαλιού.
- ❖ Επεξεργασία νερών για χρήση σε πότισμα και καθαριότητα εξωτερικών χώρων.

Κατηγορία 4: Ανάπτυξη πράσινων πολιτικών και διαδικασιών και ενσωμάτωση προτύπων.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει ενδεικτικά τις παρακάτω ενέργειες: Ανάπτυξη Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS / Easy EMAS. Εφαρμογή του Κοινοτικού Συστήματος Απονομής Οικολογικού Σήματος (ECO LABEL). Ανάπτυξη Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 14001:2004.

Οι ενέργειες αυτές έχουν ειδικό βάρος αφού εξειδικεύουν τον απώτερο στόχο της Πράξης «Πράσινο Τουρισμός».

Κατηγορία 5: Ενημέρωση και προβολή.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει ενδεικτικά τις παρακάτω ενέργειες:

- ❖ Παραγωγή εντύπων και φυλλαδίων σχετικών με τις πράσινες ενέργειες και πολιτικές της επιχείρησης.
- ❖ Παραγωγή ενημερωτικού υλικού σχετικών με τις πράσινες ενέργειες και πολιτικές σε προσβάσιμες μορφές (έντυπα μεγάλων χαρακτήρων, εκτυπώσεις Braille, έντυπα easy to read κλπ).
- ❖ Επέκταση υφιστάμενων ιστοσελίδων και παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού σχετικών με τις πράσινες ενέργειες και πολιτικές της επιχείρησης.
- ❖ Ενέργειες ενημέρωσης των πελατών για τις πράσινες ενέργειες και πολιτικές της επιχείρησης.

Τα μέγιστα ποσοστά δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης αναλύονται στον ακόλουθο πίνακα:

A/A	Κατηγορία Δαπάνης	Μέγιστο επιλέξιμο ποσοστό
1	Προμήθεια μηχανημάτων, ειδικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού.	0%-100%
2	Κτιριακά – διαμόρφωση χώρων ειδικές και βοηθητικές εγκαταστάσεις.	0%-100%
3	Πιστοποίηση, επαλήθευση, επικύρωση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης κλπ.	0%-15%
4	Αμοιβές συμβούλων (παρακολούθηση και συμβουλευτική υποστήριξη κ.λπ.).	0%-6%
5	Ενημέρωση και προβολή.	0%-5%

Τα ανωτέρω ποσοστά ισχύουν κατά την υποβολή και έγκριση του έργου ενώ κατά την ολοκλήρωση του έργου, ως υποχρέωση θεωρείται το εγκεκριμένο ποσό.

Διευκρινίζεται ότι τα ποσοστά που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα για τις κατηγορίες δαπανών 1-5 είναι τα μέγιστα επιλέξιμα ποσοστά.

Δεν είναι επιλέξιμες για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου οι εξής δαπάνες:

- ❖ Ο Φ.Π.Α.

- ❖ Οι δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού
- ❖ Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης στην Πράξη.
- ❖ Οι δαπάνες Leasing για την αγορά των παγίων εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητά τους περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης.

Αναλυτικότερα οι δαπάνες αυτές αφορούν στα εξής:

A/A Δαπάνης 1: Προμήθεια συστημάτων και εξοπλισμού

Ο εξοπλισμός κάθε μορφής για να είναι επιλέξιμος πρέπει οπωσδήποτε να είναι καινούριος και να έχει πιστοποιημένες ιδιότητες, όπου αυτό απαιτείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική νομοθεσία.

Σε αυτή την κατηγορία δαπανών περιλαμβάνονται:

- Το κόστος αγοράς καινούριου εξοπλισμού και συστημάτων (κύριων και βοηθητικών) για την υλοποίηση των επιλέξιμων ενεργειών.
- Το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού και εκπαίδευση του προσωπικού στη χρήση του εξοπλισμού όπου τεκμηριωμένα απαιτείται.
- Το κόστος των απαιτούμενων υλικών και εργασιών για την εγκατάσταση και λειτουργία του.

Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών, τα δελτία αποστολής και βεβαιώσεις του κατασκευαστή/προμηθευτή του εξοπλισμού που να αποδεικνύει ότι είναι καινούριος. Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία του προμηθευτή, να περιγράφεται αναλυτικά ο εξοπλισμός με τους αντίστοιχους αριθμούς σειράς παραγωγής (serial numbers) όλων των τμημάτων του, το είδος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν και το αντικείμενο των εργασιών που εκτελέστηκαν για την εγκατάσταση του.

A/A Δαπάνης 2: Κτιριακά – διαμόρφωση χώρων - ειδικές και βοηθητικές εγκαταστάσεις.

Οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνουν όλες τις μεταβολές στα κτίρια και τους χώρους που προϋποθέτει η υλοποίηση των επιλέξιμων ενεργειών οι οποίες είναι άμεσα συνδεδεμένες με τις ενεργειακές και περιβαλλοντικές παρεμβάσεις. Σε αυτή την κατηγορία δαπανών περιλαμβάνονται:

- Αναγκαίες κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών και βοηθητικών τους εγκαταστάσεων, με την προϋπόθεση ότι αυτές θα χρησιμοποιηθούν για τη στέγαση του νέου εξοπλισμού.
- Δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου για τις ανάγκες υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Σημειώνεται ότι στις δαπάνες αυτές εντάσσονται και οι δαπάνες αποκατάστασης για τις επιλέξιμες ενέργειες της κατηγορίας 1.1. ανωτέρω.
- Επισημαίνεται ότι στις κατηγορίες δαπανών 1 και 2 μπορούν να ενταχθούν δαπάνες **μέχρι του ποσού των € 15.000,00** που στοχεύουν στη διευκόλυνση της προσβασιμότητας των ΑμεΑ, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ και αφορούν σε αναγκαίες κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις κτιριακών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου καθώς και δαπάνες εξοπλισμού.

A/A Δαπάνης 3: Δαπάνες πιστοποίησης, επαλήθευσης, επικύρωσης συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Οι δαπάνες αυτές αφορούν στη μελέτη, στην πιστοποίηση που επικυρώνει την υιοθέτηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης και την απόκτηση οικολογικού σήματος λειτουργίας της τουριστικής μονάδας (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων αγοράς του προτύπου) και περιλαμβάνουν όλα τα έξοδα που προκύπτουν για την πιστοποίηση της ενσωμάτωσης των προτύπων καθώς και στη σύνταξη εγχειριδίων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Απαραίτητο παραστατικό για τη δαπάνη αυτή θεωρείται το αντίστοιχο πιστοποιητικό από διαπιστευμένο φορέα από το ΕΣΥΔ, καθώς και τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών εγκατάστασης και πιστοποίησης των συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν καταλήξει σε πιστοποίηση (απόκτηση του σχετικού πιστοποιητικού) οι εν λόγω δαπάνες δεν θεωρούνται επιλέξιμες. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για ανανέωση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Α/Α Δαπάνης 4: Αμοιβές συμβούλων και άλλες υπηρεσίες

Είναι επιλέξιμες δαπάνες για υπηρεσίες παρεχόμενες από εξωτερικούς, ανεξάρτητους προς την επιχείρηση συμβούλους. Οι επιλέξιμες αμοιβές συμβούλων αναφέρονται σε:

- Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, οργάνωσης και διοίκησης του έργου.
- Έκθεση-καταγραφή κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμων, κατανάλωσης νερού, όγκου απορριμμάτων του 2009. Στην έκθεση θα αποτυπώνεται η υφιστάμενη κατάσταση και θα διατυπώνονται / ιεραρχούνται οι δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας, μείωσης κατανάλωσης νερού και παραγωγής απορριμμάτων ενώ επίσης θα τεκμηριώνονται οι στόχοι της επένδυσης (ενεργειακός στόχος, στόχος μείωσης κατανάλωσης καθαρού νερού, στόχος διατήρησης απασχόλησης).
- Προετοιμασία έκδοσης αδειών που διασυνδέονται άμεσα με τις ανάγκες υλοποίησης της επένδυσης όπου αυτό απαιτείται.
- Συμβουλευτική υποστήριξη σε έρευνες αγορών σχετικών με το επενδυτικό σχέδιο (προμήθεια εξοπλισμού κτλ).

Απαραίτητα παραστατικά για τις δαπάνες αυτές θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή οι αποδείξεις παροχής υπηρεσιών των συμβούλων προς τις επιχειρήσεις. Ανεξάρτητα του ποσοστού επί του συνολικού προϋπολογισμού οι δαπάνες συμβούλων για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, οργάνωσης και διοίκησης του έργου δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις €4.000.

Α/Α Δαπάνης 5: Ενημέρωση και προβολή

Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται ενέργειες προβολής και επικοινωνίας της υιοθέτησης πράσινης πολιτικής ή της πιστοποίησης μέσα από οποιοδήποτε κανάλι επικοινωνίας επιλέξει η επιχείρηση (αναβάθμιση - επέκταση ιστοσελίδων, ενημερωτικά έντυπα σε σχέση με τις υιοθετούμενες πράσινες πολιτικές της επιχείρησης, την περιβαλλοντική διαχείριση, η παραγωγή ενημερωτικού υλικού σε προσβάσιμες μορφές όπως έντυπα μεγάλων χαρακτήρων, εκτυπώσεις Braille, έντυπα easy to read κ.λπ.).

Απαραίτητα παραστατικά για τις δαπάνες αυτές θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή οι αποδείξεις παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις, το ενημερωτικό υλικό (φυλλάδια, κ.λπ.). Διευκρινίζεται ότι οποιοσδήποτε παρεμβάσεις σε κτήρια, χώρους, εγκαταστάσεις για τους σκοπούς του επενδυτικού σχεδίου απαιτούν αλλαγή των εγκεκριμένων, βάσει του Ε.Σ.Λ. της τουριστικής μονάδας σχεδίων, θα πρέπει να έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του **Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού** και να προσκομιστούν με την ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου. Το ίδιο ισχύει και για κάθε άλλη άδεια που απαιτείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου η οποία επίσης θα πρέπει να προσκομιστεί με την ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου.

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΦΑΣΕΙΣ Υλοποίησης Έργου	Πιστοποιηθέν Έργο	Ποσοστό Καταβολής Δημόσιας Χρηματοδότησης
Προκαταβολή	0%	50% Προσκομίζοντας ισόποση εγγυητική τραπεζική επιστολή με διάρκεια ισχύος μέχρι την παραλαβή του έργου από τον αρμόδιο φορέα. Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό με πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου και έπειτα από αίτημα του επενδυτή, στο οποίο θα καθορίζεται το ποσό το οποίο ζητεί να του καταβληθεί σε μετρητά και το ποσό τυχόν απομείωσης της εγγυητικής προκαταβολής. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της με πραγματοποιηθείσες δαπάνες.
Α΄ ΦΑΣΗ Ενδιάμεση	Πιστοποίηση Μέρους του	Πραγματοποιείται έπειτα από την υποβολή της Έκθεσης Ολοκλήρωσης από πλευράς

<p>Δόση</p>	<p>Φυσικού & Οικονομικού Αντικειμένου του Έργου</p>	<p>δικαιούχου & την προσωρινή παραλαβή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου & προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου & η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση. <u>Στο δικαιούχο καταβάλλεται το 80% της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης</u> κατόπιν συμψηφισμού με την προκαταβολή που έχει χορηγηθεί.</p>
<p>Β' ΦΑΣΗ Αποπληρωμή</p>	<p>Πιστοποίηση Ολοκλήρωσης του Φυσικού & Οικονομικού Αντικειμένου του Έργου</p>	<p>Μετά τον Έλεγχο Επίτευξης Στόχων & την οριστική παραλαβή του έργου: Είτε σε ποσοστό 100%, Είτε το υπόλοιπο 20% της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης καταβάλλεται στο δικαιούχο</p>

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι επιχειρήσεις των οποίων οι επενδύσεις υπάγονται στη Πράξη, μετά την υπαγωγή τους και μέχρι παρέλευσης 5-ετίας από την ημερομηνία παραλαβής του έργου και καταβολής της αποπληρωμής της δημόσιας χρηματοδότησης οφείλουν:

- ❖ να τηρούν τους όρους της υπαγωγής,
- ❖ να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα,
- ❖ να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση του αρμόδιου φορέα
- ❖ να εγγράψουν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία για τα οποία έχουν ενισχυθεί σε θεωρημένο από την αρμόδια ΔΟΥ βιβλίο παγίων ή αντίστοιχο βιβλίο κατά τα προβλεπόμενα του Κ.Β.Σ. για το είδος της επιχείρησης και να διατηρήσουν τον εξοπλισμό αυτό στην κατοχή της τουλάχιστον επί μια 5ετία μετά τη λήξη του επιχειρηματικού σχεδίου,
- ❖ να μη μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο τα πάγια περιουσιακά στοιχεία εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης, με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης εντός τριών (3) μηνών στην αρμόδια υπηρεσία.

Επιπλέον, μέχρι παρέλευσης 5-ετίας από την παραλαβή του έργου και την καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης δύναται να ζητηθεί από τις ενισχυθείσες επιχειρήσεις να προσκομίζουν στοιχεία που αφορούν στις ετήσιες καταναλώσεις νερού και ρεύματος καθώς και στοιχεία που αφορούν στην ετήσια ποσότητα απορριμμάτων που παράγεται καθώς και αυτή που ανακυκλώνεται.

Για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν επιτρέπεται:

- ❖ να μεταβάλουν χωρίς ενημέρωση του αρμόδιου οργάνου κατά οποιοδήποτε τρόπο την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους. Εξαιρούνται οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και οι μεταβιβάσεις λόγω κληρονομικής διαδοχής,
- ❖ να εκμισθώνουν χωρίς έγκριση μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης. Η έγκριση δίνεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.

Σε κάθε περίπτωση κατά την ένταξη του έργου οριστικοποιείται το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης.

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Τα δικαιολογητικά συνθέτουν το φυσικό φάκελο υποψηφιότητας της επιχείρησης. Τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομιστούν και για τα οποία γίνεται έλεγχος πληρότητας από τον αρμόδιο φορέα είναι τα εξής **(Τα φωτοαντίγραφα των δικαιολογητικών δεν χρειάζεται να είναι επικυρωμένα)**:

- Φωτοαντίγραφο δημοσιευμένων ισολογισμών και αποτελεσμάτων χρήσης των δύο τελευταίων χρήσεων (2008 και 2009), μόνο για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας.
- Φωτοαντίγραφο δηλώσεων φορολογίας και αναλυτικών στοιχείων φορολογίας Ε1, Ε3 Ε5 και Φ01 (μόνο για τις Α.Ε.) και ανάλογα με τη μορφή της επιχείρησης και με το εάν αυτή υπόκειται ή μη στην υποχρέωση τήρησης βιβλίων) για τις διαχειριστικές χρήσεις 2008 και 2009.
- Φωτοαντίγραφο Βεβαίωσης Έναρξης Δραστηριότητας από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Φωτοαντίγραφο δήλωσης μεταβολής εργασιών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., η οποία θα περιλαμβάνει την αντιστοίχιση των παλαιών Κωδικών Δραστηριότητας με τους νέους (δηλαδή από ΚΑΔ 97 σε ΚΑΔ 08) καθώς επίσης και οι μεταβολές τους από την 1/1/2009.
- Φωτοαντίγραφο τελευταίου καταστατικού επιχείρησης με τις τροποποιήσεις του, για όσες επιχειρήσεις προβλέπεται.
- Φωτοαντίγραφο κατάστασης προσωπικού και ωρών εργασίας θεωρημένα από την Επιθεώρηση Εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 2874/2000 (ΦΕΚ286/Α/29.12.2000), καθώς και των εντύπων Ε7, για τις διαχειριστικές χρήσεις 2008 και 2009.
- Φωτοαντίγραφο Ειδικού Σήματος Λειτουργίας της Επιχείρησης σε ισχύ όπως ορίζεται με το άρθρο 34 του Ν. 3498/2006 καθώς και των λοιπών προβλεπόμενων αδειών που απαιτούνται (π.χ. άδειες καταστημάτων και εγκαταστάσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος). Τα τουριστικά καταλύματα που έχουν υποβάλει την προβλεπόμενη Αίτηση Λειτουργικής Τακτοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3766/2009 (Φ.Ε.Κ. 102/Α'/01.07.2009) «Λειτουργική τακτοποίηση και λοιπές διατάξεις» μπορούν να αποτελούν επιλέξιμες επιχειρήσεις αρκεί είτε να τους έχει χορηγηθεί το νέο Ε.Σ.Λ. με το σύνολο της δυναμικότητας είτε να έχουν υποβάλει σχετική αίτηση. Στη δεύτερη περίπτωση πρέπει να προσκομίζουν φωτοτυπία της Αίτησης Λειτουργικής Τακτοποίησης που έχουν υποβάλει στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού του Ε.Ο.Τ. Κατά τη λήξη της επένδυσης και προκειμένου να ολοκληρωθεί το οικονομικό αντικείμενο του σχεδίου είναι απαραίτητο να τους έχει χορηγηθεί το Ε.Σ.Λ.
- Έκθεση-καταγραφή κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμων, κατανάλωσης νερού, όγκου απορριμμάτων του έτους 2009. Στην έκθεση θα αποτυπώνεται η υφιστάμενη κατάσταση και θα διατυπώνονται / ιεραρχούνται οι δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας, μείωσης κατανάλωσης νερού και παραγωγής απορριμμάτων ενώ επίσης θα διατυπώνονται και θα τεκμηριώνονται οι στόχοι της επένδυσης (ενεργειακός στόχος και στόχος μείωσης κατανάλωσης καθαρού νερού). Στην έκθεση επισυνάπτονται αναλυτικές προσφορές για τον εξοπλισμό με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά των μηχανημάτων συνοδευόμενες από τα σχετικά φυλλάδια, για δε τις δαπάνες των κτιριακών επεμβάσεων από σαφή περιγραφή των εργασιών που θα εκτελεστούν, την ανάλυση του κόστους αυτών, τις προμετρήσεις και λοιπά στοιχεία τεκμηρίωσης του κόστους. Σε περίπτωση που η επιχείρηση πρόκειται να προβεί στην υιοθέτηση συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης θα πρέπει να επισυνάπτονται προσφορές για την εκπόνηση της μελέτης και την εγκατάσταση του συστήματος για την απόκτηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΕΛΟΤ EN ISO 14001:2004, Ecolabel, EMAS κ.λπ.) καθώς και προσφορές πιστοποίησης από διαπιστευμένους φορείς για την απόκτηση πιστοποιητικών συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.
- Φωτοαντίγραφο λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (ΔΕΗ), κατανάλωσης νερού (ΔΕΥΑ κ.λπ.), τιμολόγια αγοράς ή πώλησης θερμικής ενέργειας, λογαριασμοί φυσικού αερίου ή τιμολόγια αγοράς πετρελαίου ή / και τιμολόγια αγοράς υγραερίου, που περιλαμβάνουν το χρονικό διάστημα από 1.1.2009 έως 31.12.2009.
- Βεβαίωση από τον δήμο όπου υλοποιείται το επενδυτικό σχέδιο, στην οποία θα αναφέρεται ο πληθυσμός (αφορά μόνο στα επενδυτικά σχέδια με τόπο υλοποίησης νησιωτικές περιοχές κάτω των 3.100 κατοίκων).
- **Δύο (2) Υπεύθυνες δηλώσεις Ν. 1599/86 με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης** για τα παρακάτω:

Α. Υπεύθυνη Δήλωση με την οποία θα δηλώνεται ότι:

- Το συγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο ή μέρος αυτού δεν έχει χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί, ή υποβληθεί προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- Δεν έγινε έναρξη του έργου πριν από την ημερομηνία Προκήρυξης της Πράξης.
- Έλαβε σαφή γνώση του περιεχομένου του Οδηγού της Πράξης καθώς και των συνοδευτικών εντύπων.
- Αποδέχεται οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο ή εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
- Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση και δεν αποτελεί προβληματική επιχείρηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα 4 «Απόσπασμα των Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης (2004/С/244/02)».

- Δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης, μέρους ή όλου, χορηγηθείσας ενίσχυσης, ανεξαρτήτως του καθεστώτος ενίσχυσης στο πλαίσιο του οποίου αυτή χορηγήθηκε καθώς και του χρόνου χορήγησης αυτής.
- Όλα τα στοιχεία που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά, όλα τα αναγραφόμενα στοιχεία στην έντυπη μορφή καθώς και όλα τα υποβληθέντα δικαιολογητικά είναι αληθή και ακριβή. Σε περίπτωση που η επιχείρηση δηλώσει ψευδή στοιχεία, θα είναι υποχρεωμένη να επιστρέψει εντόκως, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το σύνολο της χρηματοδότησης που έχει λάβει.
- Η επιχείρηση γνωρίζει ότι εάν για οποιοδήποτε λόγο παύσει τη λειτουργία του καταλύματος της πριν την πάροδο πέντε (5) τουλάχιστον ετών από την ολοκλήρωση της επένδυσης, υποχρεούται σε έντοκη επιστροφή της ενίσχυσης, που έλαβε στο πλαίσιο της Πράξης.
- Η υπάρχουσα δυναμικότητα είναι ίδια με αυτή που καλύπτεται με Ε.Σ.Λ. του Ε.Ο.Τ (με την επιφύλαξη της υποσημείωσης 13).
- Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας, καθώς και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται για την απόκτηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, για τα οποία υπάρχει η υποχρέωση ανανέωσης (πιστοποιητικό πυρασφάλειας που να καλύπτει το σύνολο της εγκατάστασης, έγκριση περιβαλλοντικών όρων όπου αυτή απαιτείται, βεβαίωση καλής λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος), **βρίσκονται σε ισχύ.**

(Σε περίπτωση που κάποιο από τα δικαιολογητικά αυτά δε βρίσκεται σε ισχύ κατά την υποβολή της πρότασης, η επιχείρηση υποχρεούται να προσκομίσει αντίγραφο της αίτησης ανανέωσης του εν λόγω πιστοποιητικού που θα έχει υποβληθεί στην καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία, σε κάθε περίπτωση, όχι αργότερα από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης. Με τη χορήγηση του δικαιολογητικού η επιχείρηση οφείλει να το προσκομίσει άμεσα και οπωσδήποτε όχι αργότερα από την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της επένδυσης).

- Όλες οι άδειες ή/και σήματα λειτουργίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, των εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, καθώς και των λοιπών εγκαταστάσεων που λειτουργούν εντός της τουριστικής μονάδας, **βρίσκονται σε ισχύ.**
(Σε περίπτωση που κάποια από τις εν λόγω άδειες ή/και σήματα δε βρίσκεται σε ισχύ κατά την υποβολή της πρότασης, η επιχείρηση υποχρεούται να προσκομίσει αντίγραφο της αίτησης ανανέωσης που θα έχει υποβληθεί στην καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία, όχι αργότερα από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης. Με τη χορήγηση της άδειας η επιχείρηση οφείλει να το προσκομίσει άμεσα και οπωσδήποτε όχι αργότερα από την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της επένδυσης).
- Η επιχείρηση διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές για την άρση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) ή δεσμεύεται για την υλοποίηση των απαραίτητων υποδομών πρόσβασης οι οποίες περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο μέχρι και την ολοκλήρωση της επένδυσης (σε περίπτωση που δε διαθέτει τις σχετικές υποδομές και η πρόταση ενταχθεί στην Πράξη).

Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές υποδομές και εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.). Σε περίπτωση δε, που η επιχείρηση απασχολεί υπάλληλο με αναπηρία στην παρούσα υπεύθυνη δέσμευση θα γίνεται σαφής αναφορά στο γεγονός αυτό και ο δικαιούχος θα δηλώνει υπεύθυνα ότι έχει προβεί σε «εύλογες προσαρμογές» του εργασιακού χώρου, όπως ορίζει το άρθρο 10 του Ν.3304/2005 (ΦΕΚ 16/Α).

- Οι εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών εστίασης (εστιατορίων και μπαρ) εντός της τουριστικής μονάδας, λειτουργούν νόμιμα, έχουν το ίδιο Α.Φ.Μ. με την αιτούσα επιχείρηση και δεν τελούν υπό καθεστώς σύμβασης μίσθωσης ή παραχώρησης.
- Ο φορέας της επένδυσης είναι ήδη / ή όχι αυτοπαραγωγός σύμφωνα με το Ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129/Α/27.06.2006) και το Ν. 3851/2010 (ΦΕΚ 85/Α/04.06.2010), όπως ισχύουν.
- Η επιχείρηση διαθέτει / ή δε διαθέτει σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση διαθέτει σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης προσκομίζει φωτοαντίγραφο του εν λόγω πιστοποιητικού μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά (φάκελος δικαιολογητικών).
- Σε περίπτωση έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου και κατά την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της επένδυσης, η επιχείρηση δεσμεύεται να προσκομίσει μισθωτήριο συμβόλαιο που να καλύπτει χρονικά κατ' ελάχιστον πέντε έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης που αναφέρεται στην απόφαση ένταξης (ισχύει μόνο για τις επιχειρήσεις που λειτουργούν σε χώρο/εγκατάσταση με σύμβαση μίσθωσης) ή τους τίτλους ιδιοκτησίας..
- Σε περίπτωση έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου, η επιχείρηση δεσμεύεται να διατηρήσει σταθερό τον αριθμό των απασχολούμενων, στις επιλέξιμες δραστηριότητες (Κ.Α.Δ) της, υπολογιζόμενο σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας μέχρι και δύο έτη μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης.
- Σε περίπτωση έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου συμφωνεί στην δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης, στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στις ιστοσελίδες της

Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του ΕΠΑΕ, www.antonistikotita.gr ή με άλλον τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006.

- Σε περίπτωση διαπίστωσης ανακρίβειών στη δήλωσή της δικαιούχου επιχείρησης μετά την ένταξη του έργου το έργο θα απενταχθεί και θα κληθεί να επιστρέψει εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.

B. Υπεύθυνη Δήλωση με την οποία θα δηλώνεται ότι:

B.1:

- Η αιτούσα λειτουργεί ως ανεξάρτητη επιχείρηση ή
- Η αιτούσα λειτουργεί ως «ενιαία οικονομική μονάδα (οντότητα)» από κοινού με άλλες επιχειρήσεις. (Στην έννοια της «ενιαίας οικονομικής μονάδας» περιλαμβάνονται και οι **συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις**, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα 5 του παρόντος). Στην περίπτωση αυτή συμπληρώνεται υποχρεωτικά ο παρακάτω Πίνακας:

Πίνακας 4: Επιχειρήσεις με τις οποίες η αιτούσα λειτουργεί ως «ενιαία οικονομική μονάδα».

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΩΣ ΕΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ (συμπεριλαμβάνονται οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις).	Α.Φ.Μ. ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΩΣ ΕΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΩΣ ΕΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ (ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΟΔΗΓΟΥ)

B.2:

- Το ύψος των ενισχύσεων που η αιτούσα, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες και οι συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις), έχουν λάβει κατά την τελευταία τριετία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της Πράξης, βάσει καθεστώτος de minimis.

Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει του καθεστώτος de minimis (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, χρονολογία ένταξης και ποσό). Στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει λάβει καμία ενίσχυση, θα το αναγράφει στην υπεύθυνη δήλωση.

Πίνακας 5: Πίνακας Επιχορηγήσεων ή σσοςος σημασίας (de minimis).

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ de minimis ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΛΑΒΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ							
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις).							
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση από το/την οποίο/α χρηματοδοτήθηκε η επιχείρηση την τελευταία τριετία (από 1/1/2008 και μετά) και φορέας χορήγησης ενίσχυσης.	Αριθμός Υπουργικής Απόφασης Ένταξης	Ημ/νία Υπουργικής Απόφασης Ένταξης	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης.	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί πραγματικά στην επιχείρηση.	Ημ/νία καταβολής τελευταίας χρηματοδότησης.	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης του έργου. Κατά συνέπεια ως καταληκτική ημερομηνία της τριετίας θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης του σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση για τον υπολογισμό του ανωτέρω χρονικού διαστήματος λαμβάνονται υπόψη και οι τυχόν τροποποιήσεις των ανωτέρω αποφάσεων.

B.3:

- Το ύψος των ενισχύσεων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που η αιτούσα, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες και οι συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις), έχουν λάβει βάσει οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος

Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος που δεν εμπίπτει στις διατάξεις περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, χρονολογία ένταξης και ποσό) για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που πρόκειται να σωρευθούν με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει λάβει καμία ενίσχυση, θα το αναγράφει στην υπεύθυνη δήλωση.

Πίνακας 6: Πίνακας Επιχορηγήσεων βάσει οποιουδήποτε άλλου (πλην de minimis) καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ (πλην de minimis) ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΛΑΒΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΒΑΣΕΙ ΟΠΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΔΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.							
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις).							
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση από το/την οποίο/α χρηματοδοτήθηκε η επιχείρηση την τελευταία τριετία (από 1/1/2008 και μετά) και φορέας χορήγησης ενίσχυσης.	Αριθμός και ημερομηνία Υπουργικής Απόφασης ένταξης / υπαγωγής.	Ίδιες δαπάνες που απετέλεσαν αντικείμενο ενίσχυσης άλλου καθεστώτος	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης/υπαγωγής.	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί πραγματικά στην επιχείρηση.	Ημ/νία καταβολής τελευταίας χρηματοδότησης.	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης/υπαγωγής του έργου.

B.4:

- Το ύψος των ενισχύσεων που έχει συμπεριληφθεί σε επενδυτική πρόταση, η οποία έχει υποβληθεί από την αιτούσα επιχείρηση καθώς και από τις επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες και οι συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις) και βρίσκεται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης, βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για το ύψος των ενισχύσεων που έχουν συμπεριληφθεί σε επενδυτική πρόταση, η οποία έχει υποβληθεί από την αιτούσα επιχείρηση, καθώς και από τις επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες και οι συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις) και βρίσκεται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης, βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, ημερομηνία υποβολής αίτησης, αιτούμενη επιχορήγηση).

Πίνακας 7: Πίνακας αιτούμενων επιχορηγήσεων που βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

ΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΤΑΔΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Ή ΕΝΤΑΞΗΣ, ΒΑΣΕΙ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ DE MINIMIS ΓΙΑ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΔΑΠΑΝΗ Ή ΟΠΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΔΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις).

Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση στο οποίο/α η επιχείρηση έχει υποβάλλει πρόταση και φορέας χορήγησης ένισχυσης	Ημ/νία Υποβολής επενδυτικής πρότασης	Ποσό αιτούμενης δημόσιας χρηματοδότησης	Επωνυμία Δικαιούχου της Ένισχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ένισχυσης.

- Σε περίπτωση διαπίστωσης ανακρίβειών στη δήλωσή της μετά την ένταξη του έργου το έργο θα απενταχθεί και θα κληθεί να επιστρέψει εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.

- Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης του έργου. Κατά συνέπεια ως καταληκτική ημερομηνία της τριετίας (3) θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης του σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση για τον υπολογισμό του ανωτέρω χρονικού διαστήματος λαμβάνονται υπόψη και οι τυχόν τροποποιήσεις των ανωτέρω αποφάσεων.

Σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού και ο αρμόδιος φορέας διατηρούν το δικαίωμα να ζητήσουν οποιοδήποτε δικαιολογητικό προκειμένου να καταστεί δυνατή η διασταύρωση και ο έλεγχος της ακρίβειας των υποβαλλόμενων στοιχείων σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά την υποβολή της πρότασης και μέχρι και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ - ΚΑΤΑΤΑΞΗ

Για την αξιολόγηση των προτάσεων και ανάλογα με το αν υποχρεούται ή όχι η επιλέξιμη επιχείρηση στην τήρηση λογιστικών βιβλίων λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του κάτωθι πίνακα:

A/A	Κριτήριο αξιολόγησης	Μέγιστη Βαθμολογία επιχειρήσεων που δεν υποχρεούνται στην τήρηση λογιστικών βιβλίων.	Μέγιστη Βαθμολογία επιχειρήσεων που τηρούν λογιστικά βιβλία.
A	Βιωσιμότητα της επένδυσης.		20
B	Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας και περιβαλλοντικά κριτήρια.	63	49
Γ	Ανάπτυξη περιβαλλοντικών προτύπων και συστημάτων.	22	22
Δ	Αξιολόγηση «χαρακτήρα» επένδυσης και τεκμηρίωση επένδυσης.	15	9
	ΣΥΝΟΛΟ	100	100

Η συνολική μέγιστη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου είναι 100 βαθμοί.

- ❖ Επενδυτικές προτάσεις επιχειρήσεων που δεν υποχρεούνται στην τήρηση λογιστικών βιβλίων & συγκεντρώνουν τελική βαθμολογία μικρότερη από 55 μονάδες απορρίπτονται από τη συνέχεια της διαδικασίας.
- ❖ Επενδυτικές προτάσεις επιχειρήσεων που υποχρεούνται στην τήρηση λογιστικών βιβλίων και συγκεντρώνουν τελική βαθμολογία μικρότερη από 50 μονάδες απορρίπτονται από τη συνέχεια της διαδικασίας.